

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΕΙΣ Τ.Ε.Ι. ΚΑΒΑΛΑΣ

Ὁ καθηγητής κ. Δημήτριος Ἐμμανουλούδης, Ἀντιπρόεδρος τῶν Τ.Ε.Ι. Καβάλας, ὁ ἔκπονήσας σειράν 3 DVD, περιέχουσιν φωτογραφικόν ὑλικόν ὄλων τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων μέ σχολιαστικόν κείμενον ὑπό τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἐμμανουήλ Βαρβούνη καί παρεχομένην δωρεάν εἰς τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων πρός διάθεσιν κατά τάς ἀνάγκας αὐτοῦ, ἐπισκεφθεῖς πρό μηνῶν τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλον Γ', παρεκάλεσεν Αὐτόν νά τιμήσῃ μέ ὁμιλίαν Αὐτοῦ τήν Γ' Τακτικὴν Σύνοδον τῶν Προέδρων καί Ἀντιπροέδρων τῶν Τ.Ε.Ι. (Τεχνολογικῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων) τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν ἀπό 1^{ης} ἕως 3^{ης} Ἰουλίου 2009 εἰς τήν πόλιν τῆς Καβάλας.

Τήν πρόσκλησιν αὐτοῦ ἀνενέωσεν ὁ κ. Ἐμμανουλούδης καί κατά τήν πρόσφατον ἐπίσκεψιν τοῦ Μακαριωτάτου εἰς Ἀθήνας διά τήν κήρυξιν ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ 1^{ου} Διεθνοῦς Συνεδρίου τῆς Μ.Κ.Ο. «Ρωμηοσύνη» τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, μέ θέμα: «Ἡ Ρωμηοσύνη διά μέσου τῶν αἰῶνων».

Παρά τάς ἀνειλημμένας ποιμαντικὰς καί διοικητικὰς Αὐτοῦ ὑποχρεώσεις, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ' ἀπεδέχθη τήν πρόσκλησιν καί οὕτω τήν Τετάρτην 18^{ην} Ἰουνίου / 1^{ην} Ἰουλίου 2009, συνοδευόμενος ὑπό τοῦ Γέροντος Ἀρχιγραμματέως Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου καί τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς καί ἡγουμένου ἐν Φῆξι τῆς Ἰορδανίας Πανοσιολογιώτατου Ἀρχιμανδρίτου Ἱερωνύμου, ἀνεχώρησεν ἀπό τοῦ ἀεροδρομίου Ben – Gurion τοῦ Τέλ-Ἀβίβ καί διαβάς διά τοῦ ἀεροδρομίου «Ἐλ. Βενιζέλος» τῶν Ἀθηνῶν, ἔφθασε περί τήν μεσημβρίαν εἰς τό ἀεροδρόμιον «Μακεδονία» τῆς Θεσσαλονίκης.

Εἰς Θεσσαλονίκην ὑπεδέχθη τόν Μακαριώτατον ὁ Ἀντιπρόεδρος τῶν Τ.Ε.Ι. Καβάλας κ. Ἐμμανουλούδης καί τῇ συνοδείᾳ αὐτοῦ διά τοῦ ὑπηρεσιακοῦ αὐτοκινήτου τοῦ Τ.Ε.Ι. Καβάλας καί τῇ συνοδείᾳ ἀστυνομικῆς φρουρᾶς, ἀφίχθη εἰς Καβάλαν πρός παραμονήν εἰς τό ξενοδοχεῖον "IMARET".

Εἰς τήν συνοδείαν τοῦ Μακαριωτάτου ἀπό Θεσσαλονίκης συγκατελέγη, ὡς εἶχε προγραμματισθῆ, ὁ Ἱερώτατος Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ἡσύχιος, ἐκπληρώσας τήν ἀποστολήν αὐτοῦ, τῆς συνοδείας δηλαδή τῆς ἱεραῆς Εἰκόνοσ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης μετά τεμαχίου Τιμίου Ξύλου καί ἐν συνεχείᾳ συνώδευσεν τόν Μακαριώτατον καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς παραμονῆς Αὐτοῦ εἰς τήν Καβάλαν.

Τό ἑσπέρας τῆς ἡμέρας αὐτῆς, Τετάρτης 1^{ης} Ἰουλίου 2009, ἐπεσκέφθη τόν Μακαριώτατον εἰς τό ξενοδοχεῖον ὁ Ἱερώτατος Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως καί θάσου κ. Προκόπιος. Εἰς τήν συνάντησιν αὐτήν ὁ Μακαριώτατος καί ὁ Ἅγιος Φιλίππων ἀνεπόλησαν τάς ἡμέρας, κατά τάς ὁποίας ἤρχετο μετά προσκυνητῶν ἐκ τοῦ ποιμνίου τῆς Μητροπόλεως αὐτοῦ εἰς τήν Ἁγίαν Γῆν καί τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων καί συνεδέετο διά προσωπικῶν ἐκκλησιαστικῶν σχέσεων μετά τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Διοδώρου καί τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Πέτρας Γερμανοῦ, ἐκ Χίου καταγομένων, καί ἄλλων Ἁγιοταφίτων.

Τήν 9:30 π.μ. τῆς Πέμπτης 2-7-2009, ὁ Μακαριώτατος ἔτυχε θερμῆς ὑποδοχῆς

παρά τοῦ Προέδρου τῶν Τ.Ε.Ι. Καβάλας κ. Ἀθανασίου Μητροπούλου, τοῦ Ἀντιπροέδρου αὐτῶν κ. Δημητρίου Ἐμμανουλοῦδη καί τῶν συνεργατῶν αὐτῶν εἰς τό ξενοδοχεῖον 'LUCY' ἐν Καβάλα. Ἐνταῦθα ὁ Μακαριώτατος ἠλόγησε τήν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Γ' Τακτικῆς Συνόδου τῶν Προέδρων καί Ἀντιπροέδρων τῶν Τ.Ε.Ι. (Τεχνολογικῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων) Ἑλλάδος, λέγων ὅτι εἶναι ἰδιαιτέρα τιμή καί χαρά διὰ τήν Ἐκκλησίαν τῶν Ἱεροσολύμων ἡ πρόσκλησις τοῦ Προκαθημένου αὐτῆς, νά εὐλογήσῃ τάς ἐργασίας τῶν Τ.Ε.Ι. **«Μεταφέρομεν»,** εἶπε, **«τὴν εὐλογίαν τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ καί τοῦ Παναγίου Τάφου καί εὐχόμεθα δι' αὐτῆς νά εὐρίσκη πραγμάτωσιν εἰς ὑμᾶς τό τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐν τῷ Εὐαγγελιστῇ Ἰωάννη: «Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» (Ἰω. 8, 32-33).**

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Μακαριώτατος μετὰ τῆς συνοδείας Αὐτοῦ καί μετὰ τοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου κ. Προκοπίου ἐπεσκέφθη τό «Βῆμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου», ἦτοι τόν παρά τήν παραλίαν τῆς Καβάλας καί τόν ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου τόπον, ἔνθα ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κληθεὶς δι' ὄνειρου ὑπὸ ἀνδρός Μακεδόνος (Πράξ.16,9), ἦλθε καί ἐκήρυξε τό πρῶτον εἰς Φιλίππους Μακεδονίας (Πράξ.16,11-12). Εἰς τό σημεῖον τοῦτο ὑπάρχει ψηφιδωτόν ἔργον τοῦ ψηφιδογράφου κ. Βλασίου Τσοτσώνη, ἀναπαριστάνον τήν ἀποβίβασιν τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς Φιλίππους.

Μετὰ ταῦτα ὁ Μακαριώτατος ἐπεσκέφθη τόν τόπον τῆς βαπτίσεως τῆς Ἁγίας Λυδίας τῆς πορφυροπώλιδος ἐκτός τῶν τειχῶν τῆς παλαιᾶς πόλεως, παρά τόν ποταμόν (Πράξ. 16,13-16), ἔνθα νῦν ὑπάρχει περικαλλῆς ναός μετὰ βαπτιστηρίου καί ψηφιδωτῶν ἀγιογραφικῶν παραστάσεων.

Ὁ Μακαριώτατος ἐπεσκέφθη ἐπίσης τό ἱερόν προσκύνημα τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θεολόγου εἰς Νέαν Καρβάλην. Ἐνταῦθα οἱ ἐκ Καρβάλης τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μεταπατρισθέντες Μικρασιᾶται μετέφερον τό ἱερόν λείψανον τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ καί μελῶν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καί πολύτιμα ἀντικείμενα τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν, ὡς εἶναι ὁ Ἀρχιεπισκοπικὸς θρόνος, ὁ Ἐπιτάφιος, τό Βαπτιστήριον, αἱ ἱεραὶ εἰκόνες τοῦ τέμπλου, οἱ πολυέλαιοι καί ἄλλα. Ὁ Μακαριώτατος καί ἡ συνοδεία Αὐτοῦ ἠσθάνθησαν μεγάλην εὐλογίαν καί συγκίνησιν ἐκ τῆς προσκυνήσεως τῶν ἱερῶν λειψάνων καί τοῦ ἱεροῦ ναοῦ.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ Μακαριώτατος παρεκάθισεν εἰς γεῦμα παρατεθέν ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου κ. Προκοπίου εἰς παραλιακόν ἐστιατόριον εἰς Κεραμωτὴν. Ἐκ τῆς Κεραμωτῆς ὁ Μακαριώτατος καί ἡ συνοδεία Αὐτοῦ, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου καί τοῦ κ. Ἐμμανουλοῦδη ἐπεβιβάσθησαν τῷ πλοίῳ καί διεβιβάσθησαν εἰς τὴν ἀντιπέραν νῆσον τῆς Θάσου, ἔνθα εἰς τό χωρίον Πρίνος ἐπεσκέφθησαν οἴκημα ἰδιοκτησίας τοῦ Πατριαρχείου.

Ὅντως ὁ Ἱερώτατος Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου μετὰ τῶν ἱερέων αὐτοῦ, ἐπέδειξε πνεῦμα ἐμπράκτου ἀδελφικῆς ἀβραμιαίας φιλοξενίας καί συνεκίνησε τόν Μακαριώτατον καί τὴν συνοδείαν Αὐτοῦ.

Τὴν 20:00 μ.μ. ὥραν τῆς ἰδίας ἡμέρας, Πέμπτης, 2-7-2009, ἀφοῦ ἔδωσε συνέντευξιν εἰς τὰ Μ.Μ.Ε., ὁ Μακαριώτατος ἐξεφώνησε τὴν ὁμιλίαν Αὐτοῦ εἰς τό Ἀμφιθέατρον τῶν Τ.Ε.Ι. Καβάλας, κατὰ μεσον ἑκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, μέ θέμα: **«Τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων καί ἡ σημασία τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων».**

Ἡ ὁμιλία αὕτη τοῦ Μακαριωτάτου ἔχει ὡς ἔπεται:

Ἐρώτατε Μητροπολίτα Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου

κ. Προκόπιε,

Ἐξοχώτατε κύριε Σπυρ. Ταλιαδοῦρε, Ὑφυπουργέ Παιδείας καί Θρησκευμάτων,

Ἐκλεκτοί ἐπίσημοι προσκεκλημένοι,

Πρόεδροι καί Ἀντιπρόεδροι τῶν Τ.Ε.Ι. τῆς Ἑλλάδος,

Ἐλλογιμώτατοι κύριοι Καθηγηταί,

Ἐκλεκτοί ἀκροαταί,

Διά τῆς ὑπό τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου καί τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἁγίας Ἑλένης ἀναδείξεως τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων διὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἀνεγέρσεως μεγαλοπρεπῶν Ναῶν, ἡ Ἱερουσαλήμ ἀναδύεται πλέον οὐχί ὡς ἡ πόλις τοῦ Μεγάλου Βασιλέως κατὰ τό Δαυϊτικόν (ψαλμ. 47), ἀλλά ἡ πόλις τοῦ Μεγάλου Βασιλέως, τοῦ Νέου Ἀδάμ, τοῦ Χριστοῦ.

Τῆς πόλεως ταύτης (τοῦ νέου Ἀδάμ) ἄρχων μὲν πολιτικός καθίσταται ἄνωθεν τό εὐσεβές γένος τῶν Ρωμαίων Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν. Ἄρχων δέ πνευματικός καί οἰκονόμος, ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων διὰ τῶν ἐπισκόπων καί ἐν συνεχείᾳ Πατριαρχῶν αὐτῆς, διαδόχων τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

Τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων διακρίνεται τῶν ἄλλων συμπρεσβυγενῶν αὐτοῦ Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολῆς ὡς πρὸς τό γεγονός ὅτι «τεθεμελίωτο ἐπὶ τὴν πέτραν» (Ματθ. 7,25), τοῦ σταυρικοῦ αἵματος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τό γεγονός τοῦτο συνέβαλεν ἀναποφεύκτως εἰς τὴν συνύφανσιν τῆς ἱστορίας τῶν Ἱεροσολύμων μετὰ τῆς ἱερᾶς ἱστορίας, δηλονότι τῆς ἱστορίας τῆς Σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία ἐνσαρκώνεται ἀπὸ τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων. Ἡ δισχιλιετής ἱστορική ἀδιάκοπος καί ἐνεργὸς παρουσία τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων διὰ τοῦ Τάγματος τῶν Σπουδαίων, τῆς συγχρόνου μοναστικῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος ὡς καί τῶν ἐνοριακῶν αὐτοῦ ἱερέων, ἀποτελεῖ τρανὴν ἀπόδειξιν τούτου.

Σημειωτέον δέ ὅτι ἡ ἱστορία τῆς Ἱερουσαλήμ καί τοῦ Πατριαρχείου αὐτῆς ἀποτελεῖ ἀναπόσταστον τμήμα τῆς ἱστορίας τῆς διαχρονικῆς Ρωμηοσύνης. Λέγομεν δέ τοῦτο, διότι συγκληρονόμος καί ἄμεσος φυσικὸς διάδοχος τοῦ βασιλικοῦ καί αὐτοκρατορικοῦ γένους τῶν Ρωμαίων Ὀρθοδόξων ἀναδεικνύεται τό εὐσεβές γένος τῶν Ἑλλήνων (ὅσον παράδοξον καί ἂν ἀκούγεται τοῦτο εἰς τὴν ἀκαδημαϊκὴν κοινότητα τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου).

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ καί πνευματικὴ δικαιοδοσία τοῦ Πατριαρχείου περιλαμβάνει τὰ πολιτικά ὄρια τοῦ κράτους τοῦ Ἰσραήλ, τῆς Παλαιστινιακῆς Ἀρχῆς, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς λωρίδος τῆς Γάζης, τοῦ Χασιμιτικοῦ Βασιλείου τῆς Ἰορδανίας ὡς καί τοῦ Ἐμιράτου τοῦ Ἀραβικοῦ / Περσικοῦ Κόλπου Qatar. Ἡ πνευματικὴ αὐτὴ δικαιοδοσία ἀναγνωρίζεται ἐπισήμως ἀπὸ τὰς προαναφερθεῖσας πολιτειακὰς καί κρατικὰς ἀρχάς. Μὲ ἄλλα λόγια, τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων ἀναγνωρίζεται, ἀφ' ἐνός ὡς ἡ ἐπίσημος καί κανονικὴ Ἑλληνορθόδοξος Ἐκκλησία μὲ τὰ ab antiquo ἀναφθέντα ἱερά αὐτοῦ προνόμια καί δικαιώματα. Ἀφ' ἑτέρου ἀναγνωρίζεται ὡς τό ἐνδογενές καί πρεσβυγενές θρησκευτικόν ἢ, καλλίτερον

είπειν, Χριστιανικόν καθίδρυμα. Τοῦτο δέ ἀπολαμβάνει ἐξ ἴσου μεγάλου σεβασμοῦ καί τιμῆς ἀπό ὅλους τούς πολιτειακούς καί θρησκευτικούς θεσμικούς παράγοντας, παρά τό γεγονός ὅτι ἐδρεύει καί δραστηριοποιεῖται ἐντός ἀλλογενοῦς καί πολυποικίλου θρησκευτικοῦ καί πολιτισμικοῦ περιβάλλοντος.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τό ἔργον τοῦ Πατριαρχείου, τοῦτο εἶναι πολυδύναμον καί πολυσχιδές. Καί τοῦτο, διότι τό ἔργον καί ἡ ἀποστολή τοῦ Πατριαρχείου δέν περιορίζεται μόνον εἰς τόν προσκυνηματικόν καί ποιμαντικόν αὐτοῦ τομέα, ἀλλά ἐπεκτείνεται καί εἰς τόν ἐκπαιδευτικόν καί τόν κοινωνικοπολιτικόν τοιοῦτον. Ἡ συμβολή τοῦ Πατριαρχείου εἰς τούς προαναφερθέντας τομεῖς δέν εἶναι ἀπλῶς ἱστορικῆς ἢ θεωρητικῆς ἠθικῆς ἢ πνευματικῆς σημασίας, ἀλλά οὐσιαστικῆς, πραγματικῆς καί λίαν ἐπικαίρου.

Ὅπως ἐπανειλημμένως ἔχει ἐπισημανθῆ, ὁ διακανονισμός τοῦ πολιτικοῦ καθεστῶτος τῆς εὐρυτέρας περιοχῆς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ὡς ἐπίσης καί ἄλλων διεθνῶν γεωγραφικῶν περιοχῶν ἐξαρτᾶται, κατά περίεργον καί ἀνεπαίσθητον, θά ἐλέγομεν, τρόπον ἀπό τόν ἱστορικόν – θρησκευτικόν χαρακτήρα ἀφ' ἑνός, καί τό ἐπικρατοῦν θεοκρατικόν καθεστῶς ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἱερουσαλήμ, ἡ ὁποία μέχρι σήμερον ἐξ ἐπόψεως διεθνοῦς δικαίου θεωρεῖται ὡς *Cogrus Separatum*. Ἡ δέ Ἱερουσαλήμ καί ὄ,τιδήποτε συνεπάγεται μέ τό ὄνομα καί τό νομικόν αὐτῆς καθεστῶς εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένη μέ τό Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον, τό γνωστόν ὡς *Roum Orthodox*.

Ἡ προώθησις π.χ. καί καλλιέργεια τοῦ λεγομένου θρησκευτικοῦ τουρισμοῦ, ὡς μέσου οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως εἰς περιοχάς τῆς Ἰορδανίας (τόπος Βαπτίσματος) καί κυρίως τῆς Παλαιστινιακῆς Αὐτονομίας, ὅπως ἡ πόλις τῆς Βηθλεέμ, ἐξαρτᾶται ἄλλοτε μερικῶς καί ἄλλοτε ἐξ ὀλοκλήρου ἐκ τοῦ Πατριαρχείου ὡς κατόχου καί λειτουργοῦ τῶν σχετικῶν Προσκυνημάτων.

Τό δημογραφικόν, θρησκευτικόν καί πολιτισμικόν ὡς καί τό πολιτικόν καθεστῶς τῆς Ἱερουσαλήμ (μέ σημεῖον ἀναφορᾶς τήν Παλαιάν Πόλιν) ἐπίσης ἐξαρτᾶται ἐν πολλοῖς ἀπό τό Πατριαρχεῖον, εἰς τήν κυριότητα τοῦ ὁποίου ὑπάγεται τό 1/3 καί πλέον τῆς Παλαιᾶς Πόλεως. Τοῦτο βέβαια ὀφείλεται εἰς τήν ἱστορικὴν καί διαχρονικὴν θεσμικὴν θέσιν τοῦ Πατριαρχείου, ἡ ὁποία θεσμικὴ θέσις ἐνέχει ἰδιαιτέραν πολιτικὴν σημασίαν, τόσον διὰ τό Χασιμιτικόν Βασίλειον τῆς Ἰορδανίας, ὅσον καί διὰ τήν Παλαιστινιακὴν Αὐτονομίαν, μὴ ἐξαιρουμένου καί τοῦ κράτους τοῦ Ἰσραήλ.

Ἡ γνωστὴ συνθήκη (ὁ Ἀχτιναμές) τοῦ Ὁμάρ Ἴμπν Χατάμπ, ἡ συναφθεῖσα μετὰ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Σωφρονίου (637 / 638 μ.Χ.), ἀποτελεῖ ἀναντίρρητον μαρτύριον ἢ τεκμήριον κατοχυρώσεως καί διεκδικήσεως ἐθνικοθρησκευτικῶν προνομίων καί δικαίων ἐπὶ τῆς Ἱερουσαλήμ εἰδικώτερον, καί τῆς Ἁγίας Γῆς γενικώτερον, τόσον τῶν Χασιμιτῶν Ἰορδανῶν, ὅσον καί τῶν Παλαιστινίων Ἀράβων Μουσουλμάνων. Περιττόν νά εἴπωμεν ὅτι ἡ συνθήκη τοῦ Ὁμάρ Ἴμπν Χατάμπ, ἀποτελεῖ τήν θεμελιώδη βάσιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας διεμορφώθη τό νομικόν καθεστῶς, τό διέπον τήν διοικητικὴν καί ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τοῦ Πατριαρχείου ἐν τῷ προσώπῳ πάντοτε τοῦ Πατριάρχου, θεωρουμένου ὡς ἐθνικοθρησκευτικοῦ ἡγέτου.

Ταυτοχρόνως μέ τήν ἱεράν εὐθύνην, τήν τῆς διαφυλάξεως τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων, ἡ Ἁγιοταφίτικὴ Ἀδελφότης ἔχει θεόθεν ἐπωμισθῆ τήν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν τῆς διαποιμάνσεως τοῦ ἐν τῇ πνευματικῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων διαβιοῦντος Ὀρθοδόξου ἀραβοφώνου χριστιανικοῦ

ποιμνίου καί οὐχί μόνον. Ἡ ποιμαντική τοῦ Πατριαρχείου μέριμνα ἐκδηλώνεται διά συντηρήσεως καί ἀνεγέρσεως Ἐκκλησιῶν καί Σχολείων καί ἄλλων ἰδρυμάτων. Ἡ προαγωγή τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου τοῦ Πατριαρχείου κατέχει τήν πρώτην θέσιν εἰς τήν ποιμαντικήν αὐτοῦ μέριμναν. Τοῦτο, ἐξ ἄλλου ἐπιτάσσει καί ἡ ἀπρόβλεπτος ἐξέλιξις καί διαμόρφωσις τοῦ πολιτικοῦ χάρτου τῆς Μέσης Ἀνατολῆς.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ κρίνομεν σκόπιμον νά εἴπωμεν ὅτι τά Πανάγια Προσκυνήματα ἀποτελοῦσαν καί ἀποτελοῦν τήν ἐγγύησιν τῆς Χριστιανικῆς παρουσίας εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους. Οὐδεὶς μέχρι σήμερον ἠρνήθη αὐτήν τήν πραγματικότητα.

Ἡ πνευματική δικαιοδοσία τοῦ Πατριαρχείου ἐπεκτεινομένη ἐπὶ τριῶν καί τεσσάρων πολιτειακῶν ἀρχῶν παρέχει εἰς αὐτό ἀπείρους δυνατότητας δραστηριοποιήσεως αὐτοῦ, τόσο εἰς τόν πνευματικόν / θρησκευτικόν τομέα, ὅσον καί εἰς τόν κοινωνικόν, οἰκονομικόν, διαθρησκειακόν καί, ἀναποφεύκτως, τόν πολιτικόν τοιοῦτον.

Ἡ σημασία τῶν Προσκυνημάτων .

Ἡ βαθυτέρα σημασία τῶν Ἁγίων Προσκυνημάτων ὀφείλεται εἰς τό γεγονός ὅτι ταῦτα ἀναγνωρίζονται ὡς τά ἀδιάψευστα καί ψηλαφητά μαρτύρια τῆς ἱερᾶς Ἱστορίας, δηλονότι τῆς Ἱστορίας τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐάν οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνικοὶ ναοὶ μαρτυροῦν τό εἰδολωλατρικόν πάνθεον τῆς ἐντυπωσιακῆς ὄντως ἀνθρωπίνης ἐπινοίας καί μυθοπλασίας, τά Ἁγιογραφικά, ἐννοεῖται τά Βιβλικά, προσκυνήματα τῆς Ἁγίας Γῆς καί δὴ τῶν Ἱεροσολύμων μαρτυροῦν τήν ἐξ ἀποκαλύψεως θεϊαν ἀλήθειαν τοῦ σεσαρκωμένου Λόγου. Μαρτυροῦν τήν φανέρωσιν τοῦ Θείου Λόγου εἰς τόν ἀνθρώπινον λόγον, ὁ Ὅποῖος Θεῖος Λόγος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Ὁρους Σινᾶ καί κορυφοῦται εἰς τόν τόπον τῆς Σταυρώσεως τοῦ Γολγοθᾶ καί τοῦ κενοῦ (ἄδειου) μνημείου τῆς ταφῆς, καί τοῦ μηνύματος τῆς Ἀναστάσεως τοῦ θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐπὶ πλέον δέ τά Πανάγια Προσκυνήματα ἀναγνωρίζονται καί ἐπιστημονικῶς κατοχυρώνονται ὡς τεκμήρια τῆς καθ' ὅλου Ἱστορίας τῆς Ἁγίας Γῆς, τόσο ἀπὸ τήν διεθνή, ὅσον καί ἀπὸ τήν τοπικήν / κρατικήν ἀντιστοιχῶς Ἀρχαιολογικήν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰσραήλ, τῆς Παλαιστινιακῆς Ἀρχῆς καί τῆς Ἰορδανίας.

Δέν πρέπει νά μᾶς διαφεύγη τό γεγονός ὅτι προκυνηματικοὶ τόποι, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἱεροὶ ἀπὸ κοινοῦ εἰς τόν Ἰουδαϊσμόν, τόν Χριστιανισμόν καί τό Ἰσλάμ, ἀποτελοῦν σημεῖα ἀναφορᾶς τῆς ἱστορικῆς ἐθνικοθρησκευτικῆς ἢ θεοκρατικῆς καί πολιτισμικῆς ταυτότητος τῶν πιστῶν τῶν ὡς ἄνω θρησκείων.

Τό ἱερόν προσκύνημα π.χ. τοῦ Φρέατος τοῦ Ἰακώβ, τό εὐρισκόμενον εἰς τήν Παλαιστινιακὴν πόλιν Nablus ἀραβιστί, Νεάπολις ἑλληνιστί καί Shomron, Syhar ἐβραϊστί, ὡς καί τό τέμενος τοῦ Ὁμάρ Ibn Hattab ἢ διὰ τόν Ἰουδαϊσμόν καί Χριστιανισμόν ὁ Ναός τοῦ Σολομῶντος ἀντανακλοῦν ὄχι μόνον τόν λόγον ὑπάρξεως τῶν συγκεκριμένων λαῶν καί θρησκευτικῶν κοινοτήτων ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῇ, ἀλλὰ καί τόν οὐσιαστικόν λόγον τῆς ἐπικρατούσης πολυπλόκου πολιτικῆς καταστάσεως καί τοῦ συνεπαγομένου ἀδιεξόδου.

Κατὰ τήν ταπεινὴν γνώμην τῆς Μετριότητος ἡμῶν, ἡ ἄχρι τοῦδε ἀναπτυχθεῖσα διεθνὴς διπλωματικὴ καί πολιτικὴ βούλησις πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ Παλαιστινιακοῦ ζητήματος προσκρούει, – διὰ νά μὴ εἴπωμεν ἀποτυχάνει, – εἰς τήν ἀδυναμίαν τοῦ

διπλωματικοῦ καί πολιτικοῦ νοός νά κατακτήση ἢ νά ἐπισημάνη τήν προσκυνηματικήν ἀξίαν ἱερῶν τόπων δι' ἔθνη καί λαούς, τῶν ὁποίων ἡ ἐθνική καί πολιτισμική ταυτότης εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένη μέ φυσικάς θρησκευτικάς ἢ μάλλον θεοκρατικάς καταβολάς.

Μέ ἄλλα λόγια, ὅταν ἡ θρησκευτική (μέ τήν περιεκτικήν ἔννοιαν τοῦ ὄρου «θρησκεία») σημασία τῶν ἁγίων Τόπων δηλονότι τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων, παραθεωρεῖται ἢ ὑποτιμᾶται, τότε ἰσχύει τό τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «περιπατῶμεν ἐν ματαιότητι τοῦ νοός ἡμῶν» (Ἐφ. 4:17).

Ἐν κατακλειδί, ἡ πολυσήμαντος ἀξία τῶν προσκυνημάτων διατυποῦται κατά τρόπον περιεκτικώτατον, εἰς τόν ὑπό τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ συνταχθέντα ὕμνον ὑπέρ τῆς Ἱερουσαλήμ ὡς τοῦ κατ' ἐξοχήν προσκυνηματικοῦ τόπου, τοῦ θεωρουμένου κατοικητηρίου τοῦ θεοῦ: «Χαῖρε Σιών Ἁγία, Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, θεοῦ κατοικητήριον• σύ γάρ ἐδέξω πρώτη, ἄφεςιν ἀμαρτιῶν διά τῆς Ἀναστάσεως».

Τό ἐσπέρας μετά τήν ὁμιλίαν Αὐτοῦ, ὁ Μακαριώτατος παρεκάθισεν εἰς δεῖπνον, παρατεθέν πρός τιμήν Αὐτοῦ ὑπό τοῦ Δημάρχου Καβάλας κ. Κωνσταντίνου Σημιτῆ εἰς τό ξενοδοχεῖον «Μουχάμαδ Ἴλυ».

Τήν πρωίαν τῆς Παρασκευῆς 3-7-2009, ὁ Μακαριώτατος ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς ἀπό τῆς πόλεως τῆς Καβάλας δι' Ἀθήνας. Φθάσας εἰς Ἀθήνας περί τήν μεσημβρίαν καί παραμείνας τό ἀπόγευμα δι' ὑποθέσεις τοῦ Πατριαρχείου, ἀνεχώρησεν λίαν πρωί τήν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου διά τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀερογραμμῶν διά τό Τέλ-Ἀβίβ, ἔνθεν, δοξάζων τόν θεόν, ἔφθασεν εἰς τό Πατριαρχεῖον διά τήν συνέχισιν τῶν Πατριαρχικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

ngg_shortcode_0_placeholder